

Registerblad

Datum: Naturvårdsverkets beslut 2000-02-07

Område av riksintresse för naturvård i Skåne län

Områdesnummer: N 34

Områdesnamn: Odlingslandskap på Linderödsåsen

Kommuner: Hörby och Höörs kommuner

Kartblad:

Topografisk karta: 033; 3D Kristianstad SV
023; 2D Tomelilla NV

Ekonomisk karta: 02382; 2D8c Osbyholm
02392; 2D9c Fulltofta
03303; 3D0d S Rörum
03304; 3D0e Ylleröd
03310; 3D1a Hallaröd
03311; 3D1b Frostavallen
03312; 3D1c Karlarp
03321; 3d2b N Rörum
03322; 3D2c Tjörnarps
03323; 3D2d Sösdala

Area: 5 052 ha

Delområde a) Hjällaröd
Delområde b) Allarp – Äsperöd
Delområde c) Dagstorp
Delområde d) Svenstorps mosse
Delområde e) Ella
Delområde f) Fulltofta
Delområde g) Södra Rörum
Delområde h) Hagstad – Fundersed
Delområde i) Lyby (ca 45 ha)

Naturgeografisk region: 8 Nordostskånes skogslandskap, 7 Skånes sediment- och horstområde
(delområde i: Lyby)

Regionindelning av sjöar

och vattendrag: Avrinningsområde 96, Rönne å

**Agrara kulturlandskaps-
regioner:**

2 Sydsvenska odlingsbygderna, 1 Sydvästskånes slätt- och backlandskap (Delområde i: Lyby)

Landskapsformer:

Kullig terräng med relativ höjd 20 – 50 m , Slätt (Delområde i: Lyby)

Riksvärde

Odlingslandskap	Naturbetesmark	Flora
Platåformig välvd mosse	Flora	
Svagt välvd mosse		

Värdeomdöme

Fulltofta, Funderstad, Rörum, Gunnarp, Hagstad och Hjällaröd utgör tre representativa odlingslandskap i skogs- och mellanbygd. Utvalda områden med naturbetesmarker är Gunnarp, Mjälströ och Hjällaröd. Dessa områden utgörs av buskrik utmark, annan öppen utmark, öppen hagmark, blandlövhage, björkhage och betad skog.

Här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som slättergubbe och knägräs.

Svenstorps mosse är värdefull som platåformigt välvd mosse och svagt välvd mosse. Den har även vissa botaniska värden.

Lyby stubbskottäng.

Huvudkriterier

A, C, D, E

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

Områdets värden kan påverkas negativt av:

- minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift
- skogsplantering av jordbruksmark
- energiskogsodling
- igenväxning
- spridning av gifter eller gödselmedel
- bebyggelse
- nydikning
- täkt
- luftledning
- vägdragningar

Bevarandet av våtmarkers värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot:

- dränering
- vattenreglering
- dämning
- torvtäkt

Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner kan skada naturvärdena.

Lyby: Bibehållet nyttjande som stubbskottäng. Restriktioner i skogsbruk och betesdrift

Säkerställande

- Naturreservaten Askebacken med Lyby stubbskottäng, Fulltofta, och Häggenäs.
- Ingår i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt M6601, M6602, M6701, 66-102/165, 67-452) och i länsstyrelsens program för bevarande av natur- och kulturmiljövärden i odlingslandskapet (objekt 66-1/2/3/4/51, 67-2)
- Svenstorps mosse ingår i myrskyddsplan för Sverige 2007.
- Natura 2000-område: Fulltofta, Allarps bjär (SCI). Fulltofta-Ringsjön (SPA).

Områdets huvuddrag

De representativa odlingslandskapen Fulltofta, Funderstad, Rörum, Gunnarp, Hagstad och Hjällaröd ligger i skogs- och mellanbygd och är exempel på bl.a. godslandskap, småskaligt och äldre odlingslandskap. Utvalda områden med naturbetesmarker är Gunnarp, Mjäläströ och Hjällaröd. Dessa områden utgörs av buskrik utmark, annan öppen utmark, öppen hagmark, blandlövhage, björkhage och betad skog. Här finns vegetationstyper som rödvenäng, rödvenhed, tuvtåteluftäng och stagghed. De delvis art- och individrika växtsamhällena hyser arter som knägräs, slåttergubbe, darrgräs, loppstarr, grönvit nattviol och backtimjan.

Hjällaröd

Ålderdomligt odlingslandskap med ålderdomlig hävd, bl.a. hackslått i vägrenar. Fäladsmarker och hagmarker.

Allarp

Berget Allarps bjär (naturreservat), som är en vulkanrest, ingår och har en rik flora av ängstyp och trots att igenväxning med blandlövskog delvis har gått långt finns här en artrik och intressant ört- och gräsflora. I övrigt förekommer bok, ek- och avenbokskog. Vegetationsförändringarna i gränsen mellan basalt och annan berggrund är påtagliga. Området hyser bl.a. en hänsynskrävande fjärilsfauna med arter som förgyllt metallfly (*Polychrysis c-aureum*), piltecknad fältmätare (*Cidaria sagittata*) och vasspetsad silkevinge (*Drepana harpagula*). Området är lättillgängligt och ett lämpligt exkursionsmål.

Dagstorp

Odlingslandskap vid Stenkilstorp med naturbetesmarker samt bok – avenboksskog som betas.

Svenstorps mosse

Två skilda mosseplan som är en plåtåformigt välvd mosse respektive en svagt välvd mosse.

Ella

Småskaligt odlingslandskap med små åkrar, betesmarker och skogsdungar åtskilda av stengärdesgårdar.

Fulltofta

Odlingslandskap vid Håggenäs och Fulltofta. Hagmarker med gamla ekar och stengärdesgårdar vittnar om äldre kulturlandskap.

Södra Rörum

Odlingslandskap med olika hagmarkstyper med värdefull flora.

Hagstad – Fundersed

Varierande odlingslandskap med små åkermarker, olika hagmarkstyper omväxlande med små skogsområden av olika typer som ek, bok, fuktlövskogar och planterade barrskogar.

Lyby

Beteckningen stubbskottäng är en sammanfattande benämning på flera olika äldre hävdformer, vilka alla innebär att träd och buskar periodvis skärs ned till basen.

Stubbskottängarna vid Lyby är belägna på mycket näringsrik mark och det finaste exemplet inom länet på en välbevarad rest av denna ålderdomliga naturtyp. I trädsnittet ingår ask, alm, lind, ek, björk och hassel. Många av träden är flerstammiga och bär spår av tidigare beskärning. Floran är mycket artrik med arter som skånsk nunneört, underviol, aklejruta och blåsippan. Västra delen är kraftigt igenvuxen medan den östra till stor del är öppen. Genom området löper en kraftledningsgata, där stubbskottängens träd och buskar föryngrats genom regelbunden nedhuggning. Den östra delen av området betas.

Anmärkningar

VMI ID: 3D2C01

Referenser

- Bergendorff, C och Emanuelsson, V. 1984: Spår av skottskogsbruk i Malmöhus län. (Manuskript)
- Bramryd, T. & Unosson, L. 1981: Allarps berg. Länsstyrelsen i Malmöhus län, Naturvårdsenheten, Meddelande nr 1981:3
- Ericsson, J. 1955: Topografi och flora i Norra Rörum. Seminarieuppsats, Geogr Inst LU
- Regnell, G. 1976: Mitt i Skåne - i grund och botten. Skånes Natur Årsbok 63.
- Skånes Natur Årsbok 1976, 1979
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1992: Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövården. Länsstyrelsen. Malmö.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län, 1992: Ängs- och hagmarker i Malmöhus län. Länsstyrelsen. Malmö.
- Naturvårdsverket, 1996: Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet. Stockholm.
- Naturvårdsverket 2007. Myrskyddsplan för Sverige.